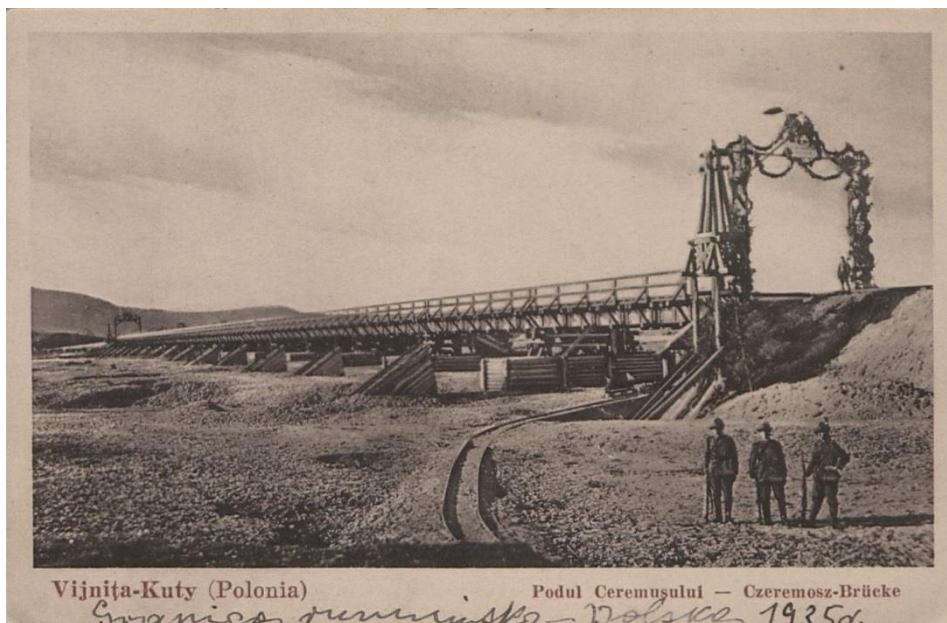

5. W rumuńskiej pułapce

17 września około godziny 23 przez most w Kutach nad graniczną rzeką Czeremosz, przeciskając się wśród rzeszy uchodźców przejechała kolumna samochodów. Prezydent RP Ignacy Mościcki, premier Felicjan Sławoj-Składkowski, minister Józef Beck wraz z innymi członkami rządu, urzędnikami MSZ oraz gronem akredytowanych w Polsce zagranicznych dyplomatów opuścili terytorium Rzeczypospolitej i wjechali na teren Rumunii. Przedstawiciele najwyższych władz RP oczekiwali, że strona rumuńska umożliwi im przejazd przez teren swego kraju i przedostanie się do Francji. Stało się jednak inaczej. Podnosząc argument o neutralności Rumunii i zagrożeniu ze strony Niemiec, władze w Bukareszcie zdecydowały się na internowanie wszystkich czołowych polityków polskich, łudząc ich początkowo przygotowaniami do dalszej drogi. Prezydent, rząd i Naczelny Wódz zostali pozbawieni możliwości działania i swobody przemieszczania się. Doświadczony dyplomata, we Wrześniu 1939 roku podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu, a w czasie wojny członek kierownictwa MSZ Kajetan Morawski wspominał okoliczności internowania: „O godzinie pierwszej w nocy stanęliśmy w Slanic, małym uzdrowisku górskim, czy to opustoszałym po zakończeniu sezonu, czy też umyślnie dla nas opróżnionym (...) Zanim rozpakowaliśmy nasze walizki rzuciliśmy się na mapę Rumunii. Wyznaczone nam miejsce przejściowego postoju na pewno nie znajdowało się na szlaku wiodącym do Konstancy czy do jakiegokolwiek innego portu morskiego”.

Pomiędzy 18 a 30 września 1939 roku kluczową postacią utrzymującą kontakt z prezydentem RP i innymi członkami kierownictwa państwa stał się Roger Raczyński, ambasador RP w Rumunii. Był jedyną osobą mogącą komunikować się zarówno z internowanymi, jak i z politykami polskimi starającymi się we Francji o odtworzenie na obczyźnie najważniejszych organów władz RP. Dzięki osobistemu zaangażowaniu Raczyńskiemu udało się skłonić Ignacego Mościckiego do przekazania stanowiska prezydenta Władysławowi Raczkiewiczowi, co pozwoliło na powołanie rządu gen. Władysława Sikorskiego i utrzymanie ciągłości konstytucyjnych władz państwa polskiego.

Most graniczny na Czeremoszu w Kutach.